

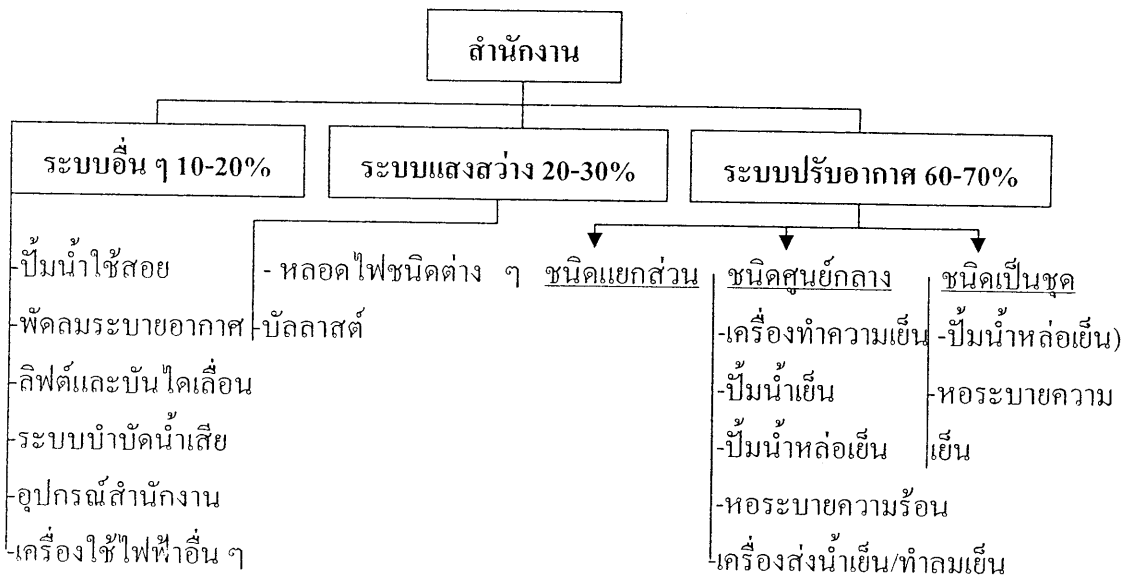
บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พลังงาน (Energy) เป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์ เราใช้พลังงานในการผลิตกระแสไฟฟ้า การคมนาคม การบริการ สาธารณูปโภค การผลิตทั้งในภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม การใช้พลังงานในประเทศ โดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงนับวันมีปริมาณความต้องการใช้เพิ่มขึ้นทุกที ขณะที่ประเทศของเราไม่มีแหล่งน้ำมันเพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ ในแต่ละปีรัฐจึงต้องสูญเสียงบประมาณในการนำเข้าน้ำมันดิบเป็นจำนวนมหาศาล แหล่งน้ำมันในโลกที่มีอยู่อย่างจำกัดและต้องหมดไปในวันหนึ่ง อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้แนวโน้มราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันอย่างประเทศไทย จึงมีความจำเป็นต้องรณรงค์ สร้างความร่วมมือ ร่วมใจกันอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้สามารถใช้พลังงานที่จำเป็นต้องซื้อเข้ามาด้วยราคาแพงให้คุ้มค่าที่สุด ซึ่งการรณรงค์อนุรักษ์พลังงานต้องอาศัยความร่วมมือกันทุกส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน

การประหยัดพลังงานที่ถูกต้อง ไม่ได้หมายถึงการเลิกใช้พลังงาน แต่เป็นการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นผลจากการจัดระบบการบริหารจัดการใช้พลังงานที่ดีนั่นเอง การใช้พลังงานสำหรับอาคารสำนักงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องเข้าใจในกิจกรรมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในอาคารนั้น เพื่อแก้ไขจุดที่มีการรั่วไหล หรือการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลือง มีการกำหนดการใช้พลังงานเครื่องจักรอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างประหยัดและถูกต้อง ควรพิจารณาว่ามีการใช้พลังงานไฟฟ้าในลักษณะใด และมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างไร รวมทั้งการวางมาตรการในการอนุรักษ์พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าตามอาคารสำนักงานต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการใช้เครื่องปรับอากาศประมาณร้อยละ 60-70 ที่เหลือจะเป็นการให้แสงสว่าง การตกแต่งเพื่อความสวยงามร้อยละ 20-30 และเพื่อขับเคลื่อนอุปกรณ์เครื่องจักรร้อยละ 10-20 ซึ่งแสดงรายละเอียดการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารสำนักงาน ดังนี้

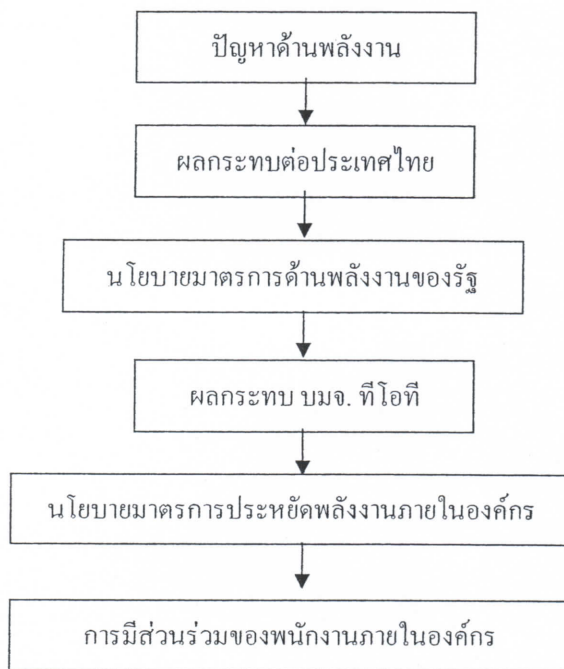
รูปที่ 1.1 แผนภูมิแสดงร้อยละของการใช้พลังงานในสำนักงาน

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2548, หน้า 25

บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ประกอบไปด้วยอาคารสำนักงานจำนวน 9 อาคารและมีผู้ปฏิบัติงานมากกว่า 5,000 คน รวมถึงพื้นที่ภายนอกอาคารที่ต้องใช้กระแสไฟฟ้าอีกจำนวนมาก ในแต่ละเดือนบริษัทฯ ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้กระแสไฟฟ้าเป็นเงินจำนวนประมาณ 7 ล้านบาทต่อเดือน (บมจ.ทีไอที. ฝ่ายบริการทั่วไป)

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารได้มองเห็นความสำคัญของการประหยัดพลังงาน และเพื่อให้ สอดคล้องกับแนวนโยบายภาครัฐ และเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ จึงกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานภายในบริษัทฯ ให้สามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจ รมรณรงค์ขอความร่วมมือ กระตุ้นให้พนักงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน สาธารณูปโภคต่าง ๆ อย่างถูกวิธี และมีประสิทธิภาพ เพื่อลดความสูญเสียพลังงานไฟฟ้าให้น้อยที่สุด ทั้งนี้มาตรการประหยัดพลังงานจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้นในส่วนหนึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกคน ที่เข้ามาใช้อาคารสถานที่ โดยเฉพาะพนักงานทุกคนต้องตระหนักและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามมาตรการอย่างจริงจัง ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะเป็นพนักงานของบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) จึงมีความสนใจที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของพนักงานบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะให้กับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบริษัทฯ ต่อไป
 ดังแผนภูมิรูปที่ 1.2

รูปที่ 1.2 แผนภูมิแสดงลำดับนโยบายการประหยัดไฟฟ้าโดยพนักงานของบริษัทที่มีส่วนร่วม
 ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน, 2548, หน้า 32

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมุติฐานของการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา เรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขต ไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ พนักงาน บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ จำนวน 5,195 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา แบ่งออกเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งที่ปฏิบัติงานและรายได้ต่อเดือน

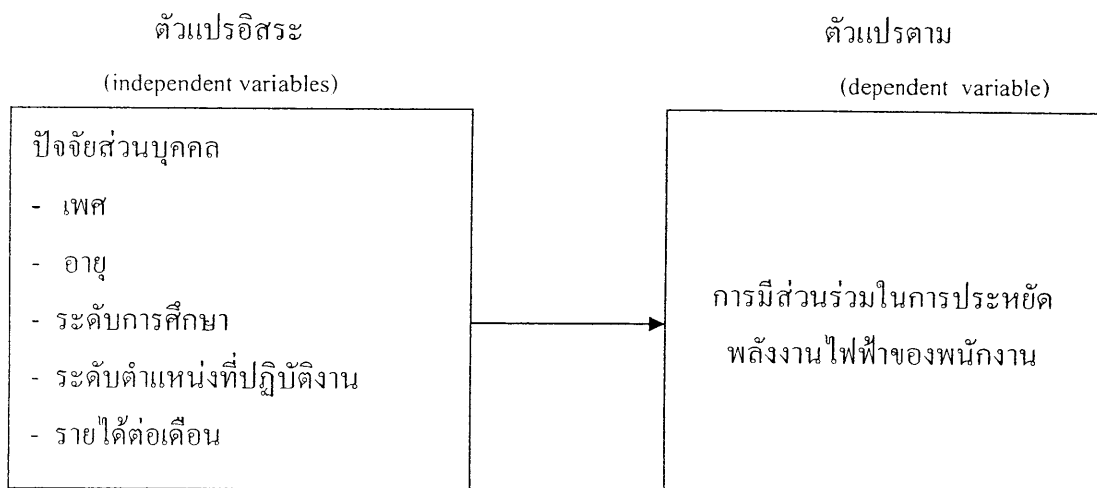
2.2 ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

กำหนดระยะเวลาในการศึกษาดังแต่เดือนตุลาคม 2551 ถึงเดือนธันวาคม 2551

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงไว้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของพนักงาน หมายถึง การที่พนักงานของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เข้ามามีบทบาทในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าตามแนวทาง/นโยบายการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

การประหยัดพลังงานไฟฟ้า หมายถึง การลดการสูญเสียการใช้พลังงานไฟฟ้าให้น้อยที่สุด

พนักงาน หมายถึง พนักงานทั้งหมดในบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงานในทุกระดับ ซึ่งบุคคลดังกล่าวทั้งหมดมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบริษัท

สถานที่ปฏิบัติงาน หมายถึง อาคารสำนักงานใหญ่ของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่พนักงานปฏิบัติงานอยู่ปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงระดับความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) อันจะเป็นการกระตุ้นให้พนักงานได้มีส่วนร่วมมากขึ้น
2. เพื่อทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางวางแผนในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ต่อไป
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป